آذربایجان دموکرات فرقه‌سی مرکزی کومیته‌سینین
اورقانی

نمره ۴۶ (۴۳۵) ایکینجی دوره

بو روزنامه هیئت تحریره واسطه‌سیله
اداره اولونور

اداره‌نین محلی ستارخان خیابانی
مرکزی کومیته بناسیندا

آذربایجان

۲شنبه ۶ آبان ۱۳۲۵
تك نمره ۱۰ شاهی

آبونه	ایللیك	۱۲۰ ریال
۶	آیلیغی	۶۵ »
۳	»	۳۵ »
۱	»	۱۲ »

بیلیکلی کادر تهیه ایتملی ییك

فرقه عضولری ئوزلرینه معلومات قازانمالیدرلار
یالنز علم و بیلیك سایه سینده موفقیت الده ائده بیله‌ریك
بیلگیمیزی آرتیرماغا چالیشاق

فرقه‌میزده عضولیك لری اولانلار فرقه داخلینده هرگون یئنی گونده‌لیك مسئله لرین باره سینده بحث ائدیب اجتماعی جریانلارلا تانیش اولماغا امکان تاپیرلار . لاکن هله‌ده فرقه عضولریندن بیر چوخی اجتماعی وسیاسی جریانلاری درك ایتمکدن عاجزدرلر. بونا گوره فرقه‌میز چالیشمیشدر که، فرقه‌عضولرینین بیلیك لرین آرتیره‌یب فرقه نی اداره ایتمك ایچون بیلیك لی عضولر یئتیرمین.

فرقه عضولری یالنز معلومات و سیاسی بیلیك له فرقه‌ده اشتراك ایتمییه‌ن عادی عضولرله فرقله‌نه بیلرلر.

هر بیر فرقه عضوینین عهده سینه چوخ مهم اجتماعی وظیفه‌لر دوشدیگیندن اونلار بو وظیفه لری لایقینجه یئرینه یئتیرملی درلر. ایندیکی عصرده ملت ئوز قاباقجیللاریندان مترقی و معاصر ایسته‌کلر طلب ائدیر.

بئله‌لیکله ملته رهبرلیك ائده‌نلر اونلارین اجتماعی وسیاسی حقوقلارینی تامین ایتمك ایچون مبارزه آپارانلار ئوزلری هر بیر ساحه ده فایدالی و مجهز اولمالیدرلار.

علم‌سیز و بیلیك سیز فرقه‌عضولری ایسته دیکلری کیمی فعالیت گوستره بیلمیه‌جکلر ، گئچمیش استبداد دوره‌سینین شوم یادگاری اولان علم‌سیزلیك، نادانلیقدان قورتارماق ایچون ایندی هامو، خصوصیله فرقه آکتیو لری گئجه - گوندوز یورولمادان چالیشمالیدرلار. فرقه عضولری ئوز ایشلرینی معین بیر پروغرام اوزه‌رینده انجام ورملیدیرلر.

ان آزی هرگون بیرساعت مطالعه ایتمك و اجتماعی، سیاسی کتابلاری اوخوماق هر بیرفرقه‌عضوینین گونده‌لیك ایش پروغرامینین ان لازملی ماده‌لریندن بیرینی تشکیل وئرملی‌در. بیز ئوزیمیزی بیلیکلی ائده‌بیلمه‌یکیمیز صورتده خلقین‌ده علمی طلباتینی تامین ایتمه‌گه امکان تاپابیله‌ریك.

بونا بناء بیلیکلی کادر و آکتیو عضولر تهیه اولونمالیدر.

حوزه‌لرده بوموضوعه‌داها آرتیق اهمیت وئریلملی واستعدادلی آداملارین انرژی‌لریندن داها آرتیق استفاده ائدیلملیدر .

هامو ئوز بیلیگینی آرتیرماق‌ایچون جدیت گوسترملی وخصوصیله بو باره‌ده وقتدن ، لازملی یئر اردن لایقینجه استفاده ایتملی درلر.

قارشی میزدا دوران وظیفه لری انجام وئرمك ایچون مترقی ملتلره تقلید ایتملی ییك. بو گونکی دنیادا یالنز علم وبیلیك سایه سینده موفقیت الده ائده بیله‌ریك .

پاریسده

پاریسین عدلیه بناسندا نئچه‌گون در حقوق علمی عالملرینین کنگره‌سی باشلانمیشدر ، بو کنگره ده ۲۶ دولتین نماینده لری او جمله دن سوووت‌اتفاقی برزیل - بلغارستان - کانادا - نروژ - سوئد - سوئیس - آمریکا نماینده‌لری شرکت ایتمیشلر بو کنگره ده آلمان نازی جنایتکارلارینین جزالانمالاری باره سینده دانیشیقلار اولموشدر.

بلغارستاندا جمهوریتین قورولوشینا دوغرو ایلك آددیم .

دونن بلغارستان خلقی بیرینجی جمهوریتین ایلك اساسی قانونونی یاراتماق ایچون « مؤسسلر مجلسی » سئچکی‌سی ایچون رای وئریمیشدر .

چونکه بلغارستان خلقی ۴۹ گون بوندان اولکی رەفراندومدا بلغارستان خلقینی یاریم قرن مدتینده ایکی دفعه فلاکته سوروکله‌ین سلطنت رژیمی علیهینه رای وئریمیش ایدی .

بو رەفراندوم ، بلغارستانین قونشی‌سی اولان یونانستان رەفراندوم تومیدیاسی نین گونلرینه تصادف ایتمیشیدی آنقلوساقسون لار طرفیندن بیسر دموقرات ئولکه کیمی قامه وئریلن یونانستان رەفراندومینین افتضاحی « انگلیز - آمریقان » مطبوعاتیندا و آژانسلاریندا منعکس اولدیغی‌حالدا بوایکی ئولکه طرفیندن هله‌ده رسمیت ایله تانینمامیش اولان بلغارستان رەفراندومی حقینده مخالف غزیته‌مخبرلری بئله ، بیراعتراض یولی تاپابیلمه‌میشلردر . بو رفراندومدا رای‌وئرنلرین تمامیته یاخین ازیجی بیراکثریتی یوزده ۹۲‌سی سلطنت رژیمی‌نین الغاسینا رای وئریمیش‌ایدی .

دونن اجرا ایدیلمیش اولان بلغار انتخاباتی ینه ده انگلیزلر وآمریقالیلارین مخالفتینه معروض قالاجاقدر چونکه بو ئولکه‌نین اقلیتده قالمیش و

بقیه‌سی ۴ نجی صحیفه‌ده

سوووت مطبوعاتیندان

یئنی بئش ایللیك پلان

خلق معارفی

یئنی بئش ایللیك پلان ، محاربه دوروینده آراسی کسیلمیش ، شدتلی انکشاف ائدن خلق معارفینین برپاسی و خلق معارفینین گله‌جك انکشافی ایشینده یئنی و بویوك وظیفه‌لر قویموشدر. ۱۹۴۰-۱۹۵۰ نجی ایللرده یئنی بئش ایللیك پلان حقنده‌کی قانوندا ضروری اولاراق گوستریلمیشدیر:

« ۱۹۵۰ نجی ایلده ابتدائی ، یئدی ایللیك و اورتا مکتب‌لرین‌ساییني ۱۹۳ مینه وشاگردلرین سایینی ایسه ۸ ر ۳۱ ملیون نفره چاتدیر ماقلا ایسترشهر ایسترایسه‌ده کندلرده یئدی یاشینا چاتمیش‌اوشاقلارین‌عموم‌مجبوری تحصیلی تامین ائدیلسین. اوشاقلارین تحصیله باشلاماقلاری ۷ یاشلاریندان حیاته کئچیریلمه‌سی مجبوری اولماقلا، هامو یرده وهامو ایچوندر بئش ایللیك پلان اوزره ۱۶۵۰ نجی ایلده ۵ - ۷ نجی قلاسلاردا شاگردلرین سایی ۱۹۴۰ نجی ایلده نسبتا ۲۷ فایض آرتاجاقدیر.

بقیه‌سی ۲ نجی صحیفه‌ده

ع . محمدکاری

یئنی عصر مجله سیندن

تاریخ گوستردیگینین ترسه‌سینه !

بو گون بونی هامو بیلیر که آمریقانین قاپولاری هر جور ناشیست ماجراجو عنصرلرین اوزینه آچیقدر . مثلا کروآت ملتینه خیانت و آلمان اشغالچیلارلا همکارلیق ایدمن یوگسلاوی دا تروریجی دسته لر تشکیل وئره‌ن آقای ماچه‌ك چوخ ساده‌لیکله آمریقایا وارد اولماق اجازه‌سی آلمشدر. بوندان علاوه آمریقا مقاماتی اونا هر جور یاردیم ایتمیش و بیرنجی طیاره‌ده اونون

آمریقا داخله وزیرلیگی آمریقا اسلاولاری قونفرەسینده، اشتراك ایتمك ایچون آمریقایا گلن یوگسلاویا نماینده‌لیك هیئتنه ویزا وئریمکدن بویون قاچیرمیشدر . دنیا دموکراتیك افکار عمومی‌سی قهرمان و مترقی بیر ملتین باره‌سینده اولان بو عملی بیر توهین و تحقیر کیمی تلقی ایتمیشدر .

بقیه‌سی ۴ نجی صحیفه‌ده

یونانستاندا

یوناندان ۲۳۸۰ نفر ارمنی ارمنستان جمهوریتینین پایتختی ایروان شهرینه‌وارد اولمیشلار اونلار ایروانه یئتیشن زمان دیمشلرکه بیز ایللردن بری ئولکه میزدن اوزاقدا ایشسیز قالمیشدیق ایندی صمیمی تشکرلریمیزی ئوز بیوك آتامیز ژنرالیسوس ستالینه یئتیریریك بو ارمنیلره سوووت توپراقینا گلن موقعدەن ایو و مختلف یئرلرده ایش وئریلمیشدر .

ئوزبکستاندا

اورتا آسیادا ئوزبکستان پایتختی نین ۱۸۰ کیلومترلیقندا استالین آدیندا بیر بیوك فلز قایران کارخانه ایشه توشمیشدر بو کارخانه‌ده فلز قایرماق چدن توکماق دمیر چلیق میکانیك برق شعبه‌لری واردور که هاموسو ایشه باشلامیشلار

بیرلشمیش ملتلر تشکیلاتی جلسه سینده

اکتبر آیینین ۲۵ نده بیرلشمیش ملتلر تشکیلاتی جلسه‌سینده هندوستان نماینده‌لر هیئتی‌نین رئیسی مهم بیسر نطق سویله‌ییب استعماری سیاست و مستعمره‌خلقلرینین استثمار اولمالاریندان دانیشمیشدر او دیمیشدر که دیرلر هندوستان مستقل وآزاد بیر ئولکه‌در اما اینديه تك هندوستان دولتی همسایه دولتلرله ئوز ایسته دیگی کیمی علاقه‌لر یاراتماقا امکان‌تاپابیلمه‌مشدر بو ایش گوستریر که هندوستان دولتینین استقلالی یوخدور .

هندوستان‌ایسته‌ییر که دنیائولکه‌لریله دوستلیق رابطه لری ساخلاسین هندوستانین اسارتده یاشایان خلقی اینانیر که امپریالیزم اقتصادی سیاسی و اجتماعی نظردن دنیانین هر نقطه‌سینده اولورسا اولسون بیرلشمیش ملتلر تشکیلاتی‌نین وظیفه‌لری اونون آلدیقی قرارله مخالفدور بئله‌لیکله دنیا خلقلری فاشیزمیله مبارزه آپاردیقلاری کیمی گره‌ك استعمار علیهینه‌ده رحمسیزجه‌سینه مبارزه ایتسینلر هندوستان نماینده‌لری رئیسی ئوزدانیشیقیندا هند قوشونلارینین اندونزیایا گوندریلمه‌لری علیهینه شدتلی اعتراض‌ایدیب دیمیشدرکه گره‌ك مستعمره‌چی لرین ایستکلری اوزرینده اولان بو قبیل یاراماز ایشلره‌صون قویولسین سونرا بو نماینده جنوبی افریقادا هندیلر حقینده اولونان سیخنتی و ترور اشاره ایدیب دیمیشدرکه گره‌ك متفق ملتلر بو مسئله‌یه آرتیق درجه ده اهمیت

آذربایجان رادیوسیندان

بلغارستان مجلسینین سئچکیلری حقینده

دونن صوفیه شهرینین جمهوریت گونی ۹ سپتامبر آدیله آدلانمیش میداننده وطن جبهه‌سی طرفیندن بلغارستان مجلسی نین سئچکیلری حقینده بیوك بیرمیتینك تشکیل ایدیلمیشدر بو میتینگده ۲۰۰ مین نفردن آرتیق حاضر اولموشلار وطن جبهه سینین رئیسی دیمتروف مهم بیرنطق سویله‌ییب بئله دیمیشدر ملی مجلس ئولکه‌نین اساسی قانونینی تصویب ایدیب جمهوریت رژیمینین اساسینی قوراجاقدر ئولکه اقتصادیاتی و معارفی نین گئنیشلنمه‌سی هابئله زحمتکشلرین راحتلیقلارینی تامین ایتمك بو مجلسین عهده‌سینده اولاجاقدر بو ایشلرین عملی ایدیمه‌سی وطن جبهه‌سی کاندیدلرینه رای‌وئرمکدەن آسیلیدر چونکه‌وطن جبهه‌سی بلغارستان خلقینین اعتمادینی قازانمیشدر نفرت قازانمیش پادشاهلیق حکومتینی ریشه‌دن کسیب ملی حاکمیت یارادان‌وطن جبهه سی اولموشدر مرتجعلر چالیشیرلار‌خلق آراسیندا نفاق تورتسینلر داخلی وخارجی مرتجعلر طرفدارلیقیله یئنی‌دن پادشاهلیق یاراتسینلار و اونلار چالیشیرلار بلغارستان خلقینی ایکی دفعه بلغارستانی خطردن‌قورتارمیش نجیب وقهرمان سوووت خلقلریندن آییری‌سالسینلار و یا ده آزادیخواه و قهرمان یوگسلاویا خلقی‌ایله بلغارستان خلقی آراسیندا اولان‌دوستلیقی پوزماقا جان آتیرلار بلغارستان خلقی‌نین دشمنلری اجنبی نوکرلری پادشاهلیق طرفدارلاری اکتبر آیینین ۲۷ سینده بیوك‌مجلس سئچکیلری زمانی بو کیمی حرکتلریله ملتین نفرتنی قازانیب وآخرده وطن جبهه‌سی غالب چیخاجاقدر.

دیمتروفین نطقی گورولتولی آلقشلار وهورا‌سسلری، یاشاسین‌وطن جبهه‌سی یاشاسین بلغارستان خلقینین قهرمان اوغلی دیمتروف سوزیله قارشیلانمیشدر. میتینگین صونیندا‌وطن جبهه‌سی داخلی و خارجی سیاستی‌نین دوزگونلیگی حقینده‌بیر قطعنامه‌صادر اولوب و یئنی اساسی قانون تصویب ایدیلمیشدر. میتینگده اشتراك ایدنلر مخالفلره نفرت بسله‌مکله سئچکیلرده وطن جبهه‌سی نفعینه رای وئرمکلری ایچون سوز وئریمیشلر .

امنیت شوراسی

امنیت شوراسی چهارشنبه گونی

دنیا خبرلری

توبلانیب و بین الخلق محکمه سینه هانسی دولتین نه شرایطده عضو اولابیلمه گینی و سوئد دولتی طرفیندن وئریلن پیشنهاد باره سینده دانیشیق ایده جکدر .

اسپانیادا

اسپانیا جمهوریت رئیسی دکتر ژیرال بیرلشمیش ملتلر تشکیلاتی جلسه سینده ناظر صفتیله شرکت ایتمك‌ایچون نیویورك شهرینه وارد اولمیشدر .

لهستاندا

لهستاندا مطبوعات رادیو تلگراف سانسوری لغو ایدیلمیشدر .

بخارستده

بخارست شهرینده رومانیا کمونیست و سوسیال دموقرات فرقه‌لرینین مشترك جلسه لری تشکیل اولموشدر بو جلسه ده ایکی ایل عرضینده بو ایکی فرقه نین همکارلیق ایتمه لرینین فرقه لر و بوتون آزادیخواهلارین سیرالارینین گوجلنمه‌سی و محکملشمه‌سنه سبب اولماغی تصدیق اولونموشدر

تریستده آمریقا سربازلاری بیخود یره تریست اهالیسینه اذیت ایدیرلر

تریستده امریقا سربازلاری تریست اهالیسینه بیخود یره کوتك وورورلار نئچه گون بوندان قاباق ۳ نفر امریقا سربازلاریندان شهرین دمیر یول ایستگاهیندا دوروب و گیدیب گلن لره اذیت ایدیر دیلر . و بیر عده جاهلین قاباقین ساخلاییب و اظهار ایدیردیلر که امریقا آرتشی‌نین اعلامیه سنین ایستیر سیز یا یوخ؟ گیدنلردن بعضی‌سی بو سربازلارین سوزونه باخمیاراق گیدیلر، بو اشخاصه امریقا سربازلارینین طرفندن کوتك وورولمیشدر .

فرانسه عدلیه‌سی بیرنجی قسمتنده بیلیکلری اولانلارین کنگره‌سین چاغیریدیر

فرانسه‌نین عدلیه‌سی بیرنجی حقوق بیلن‌لر کنگره‌سینی چاغیردی بو کنگره‌ده برزیل، بلغارستان ، کلمبیا ، ایران هلند ، چکسلواکی ، سوووت اتفاقی، آمریقا ، وباشقا دولتلرین نماینده‌سی واردیر بو کنگره‌ده محاربه جنایتکارلارینا راجع مذاکره اولوندی.

علی اوغلی

دیمك بئله اولار ...

آرخین کنارینده چمن لیکده. اگه شیب سویوت آخشینا تماشا ائدیردیك . سانکه سو گولیر ایدی، سو ، عاشقلارین گوز یاشلارینا بنزه‌ین صاف و تمیز بیر سو ایدی. سمانین پارلاق اوزه‌رینده هئچ بیر بولوت یوخدور ، طبیعتین گوزل منظره‌لری آغاجلارین آراسیندان گوزه چارپیردی.

گوزلریمی سووا دیکله‌ییب عشق عالمینده طیران ایلمکده ایدیم. الله بیل که، بو دنیادان چیخیب باشقا بیر دنیایه گئتمیشم. اوزبده گوزیمین دوره‌سینده ایکی قطره یاش واردر اولا بیلرکه، بو یاشلار طیران ایتدیگیم عالمدن بو یوخ و وفاسیز دنیایه هدیه ...

یولداشیم منه - تأثیرلی بیرسس‌له هه ، یولداش ! نه فکر ائدیرسن ؟ دئدی . باشیمی یوخاری قالخیزیب هئچ ! طبیعتین گوزه‌للیکلرینی، بشرین بدبختلیکلرینی ، پاییزین بو غزلی منظره‌لرینی دوشونورەم . . . دییه جواب وئردیم .

بقیه‌سی ۲ نجی صحیفه‌ده

مسیو بیدوین نطقی

دونن گئجه فرانسه باش وزیری مسیو بیدو فرانسه خلقنه خطاب ائدیب نطق سویله‌یه‌رك فرانسه ده اولان ایندیکی بحراندان بحث ایتمیشدر مسیو بیدو صونرا فرانسه خلقیندن بحرانی قالدیرماق ایچون یاردیم ایتمك

دیمك بئله اولار...

۱ نجی صفحه‌دن بقیه

یولداشیم دئدی : ایندیکی بیزه مسخره ائدیرلر گل بیزده شعرلریمیزی ائله دیه‌ك که هامو معطل قالسین.

بو سوزدن تعجب لنیب دئدیم : مثلا طبیعتین «بدایعین» شعرلرین‌و یازیلاریت ایچریسینده ائلـه تجسم ائده‌ك که ، بشریت « درکیندن » خارج اولسون ؟! بودر منیم یازیلاریمدا بوئلار واردر :

« اوزاقدان جنگلـ باخیرام ، دوبالی احاطـه ایتمیشدر ، ساتحکه منیم محبوبه مین اوزینین دوره‌سینه اولون قارا زلفلری‌توکولمیشدر ... »

دئدی : یوخ کیشی ! ائله سی یوق ! بئله شعرلریمیزی یئنی مترقی دنیا ایله تطبیق ائده‌ك ـ بیلدون ؟

دئدیم : یئنی مترقی دنیا ! دنیا ! دنیا ! صونرا گولمگه باشلادیم .

بیر آز گولدیکدن صونـرا سوزیمه آرتیردیم : عزیزیم ! بیلیر سن که بو مترقی دنیا ، بو مدنیت نه قدر فاسد در . اصلا بو یئنی آداملار ، مخصوصا دونن ـ بـو گون الرینه قلم آلا نـلار هئچ عشقی ـ مشقی آنلامیرلارنه در ! من نجور بوکیمی « حس سیز » انسانلارا تابع اولمـاغی قبول ائدیم ؟

یولداشیم دئدی : قولاق آس ! باخ قدیم، کئچمیش فرنلرده «محبوبه»نی جیرانا تشبیه ائده‌ردیلر، چونکه جیران ظریف و یئتیین بیر حیواندر. جیران آداما توتوخ وئرمه‌یت کیمی « محبوبه »ده عاشقلره یاخین گلمزایدی. ایندی بیلدون یا یوق؟

شاتقا چکیب گولرکن دئدیم ، ده‌لی زاد اولما ییسان که ؟! سن ئوله‌سن من‌سنون بو سوزیندن بیر زاد آنلامادیم .

یولداشیم ایندی آنلایا جاقسان دئـدی .

باشیمی سیلکله‌ییب‌منتظر دوردوم.

یولداشیم دئدی ایندی بیز شعرلریمیزی یئنی مترقی دنیا ایله هـم ـ آهنك ایتمك « محبوبه »نی‌موتورلی بیر شئیه، مثلا موتوسیکلیته بنزه‌تمه‌لی ییك. چونکه اونو دوتماقدا چتین‌در.

ـ دای باوماغیمی کـسـئیدیلر خبریم ـ اولماز ایدی ، اوئندر گولدیم که گوزلریمین یاشی النمگه باشلادی ، صونرا آجیقلانیب دئدیم : سفیه سن ـ سفیه! منیم سئوگیم موتوسیکلیته بنزه‌میر ، او حقیقی بیر جیرانا بنزه‌ییر ؛

گل ای جیران کیمی یاریم
یوخومدور هجروو وا تابیم
آی اوزلی ، مه‌لقا سه‌وگیم!...

یولداشیم ـ فکرله‌شیب هله بو مسئله قالسین ـ لاکن من سنون بو شعروندان باش تاپمادیم ـ دئدی،

جوابیندا دئدیم : سنون که سوادون یوخدر باش تاپاسان .

بوشعرلرده « یاریم» و «تابیم » و « سه وگیم » قافیه‌درلر ـ قافیه ! قافیه بیلیرسن یانی نه‌نه‌دای ؟!

بو شعرلر ئوزلری‌ده « مثلث » درلر ، نئچـه کی بعضی شـاعرلر « مخمس » شعرلر دیه‌رلر . بوسـت دیه‌ن مترقی شعرلرده‌ن بیر نمونه در.

یولداشیم دئدی سنیله دانیشماق چتین‌در . چونکه نه عروض بیلیرسن نه سجع ، نه قافیه ! سنون بو شعرلرین نه «فعول‌ـ فعول » نـه مفاعلن، نه متفاعل ، اصلا هئچ بیر بحرده‌ن ده‌ییل‌در .

دئدیم «بحر» عربی‌جه دریا یه دیه‌ر. منیم بو شعرلریم عشق دریاسیندنـدر ـ عشق ! سن قانمیرسان او منه مربوط ده‌ییلدر . ایندی گله‌ك موتوسیکلیته‌اخواهش‌ائدیرم‌بوباره ده منی قانع ائده‌سن .

دئدی : تك موتوسیکلت ده‌ییل، بعضی وئتلر یازیچیلار و شاعرلـر سمایه ده چیخیرلار . ایندی من سندن سوروشـوروام گویه نه جور چیخماق اولار؟

صبرسیز دئدیم : قولاق آس ئـوز یازیلاریمدان بیرین اوخویوم :

« من ملائکه لرین قاناد لارینا مینیب‌سمانین اوزه‌رینده‌طیران ائدیرم، گوکلری گوزیرم . گـل ای منیم محبوبه‌م ! ای منیم روحیم‌وحیاتیم‌اولان محبوبه‌م ! ... » دئدی نه اولسون ؟

دئدیم گورورسن که من بو شاه اثر اولان یازیمدا سمایه چیخمیشام‌دای، قولاق آس هله‌بیر آیریسین اوخویوم،

دئدی ، بسدر ـ بسدر ! سمایه چیخماق که ممکن ده‌ییل‌در . السانت فشنشه‌یه یا طیاره‌یه مینمه میش سمایه چیخا بیلمز . دئدیم که عاشقلرچیخابیلر.

دئدی یوق ! منیم سوزوم بوراسیندا درکه، بیز ایندی بوجورزادلار یازاندا « یئنی‌ـ مترقی اصولی نظره آلاق ـ مثلا دیه‌ك : طیاره ایله گویه چیخدیم .

دئدیم نه جور ؟

«دئدی قولاق آس :

«عزیز سه‌وگیلیم! سنون عشقینین رولیندان دوتوب طیاره‌یه قازوردیم، طیاره هرالین قوجاغینا یوکسه‌لدی ، منیم فکریم طیاره نیـن موتورلاری کیمی سنون گوزه للیکلرینـی مجسم ایتمك ایچـون ایشله ییردی.یالنیز سنون محبتیندر که، منیم طیاره‌مه‌بنزین ویریر و هوایه قالدیریر ، من سنون محبتینین فکرلری ایله یئرده ـ گوگده گئدیرم‌و بولوتلارین آرخاسیندان عشقین دوربینی ایله‌سنه تماشا ائدیرم؛ فکریمین سماسینده حیران و سرگردان اولان زمان سنون عشقوویـن چتری ایله ئوزیمی یئره آتیرام ... »

بیر ساعت دیه‌دیم ـ ایکی ساعت دیه‌دیم بیر اوجدان گولمگه باشلادیم. آخیردا دئدیم کیشی ونودا سن‌اختراع ائدیبسن ؟ بودا اولـدی یازی ؟ الله اوولادیناعقل ویرسین ، آتاندان سن اولوبسان داسندن گئچی‌باشی دوتان‌دا اولماز، دیه گیندن سعدی، رحمتلیك حافظ سن قدر بیلمیر ایمیش .

دئدی حافظ زمانی طیاره که یوخ ایدی .

دئدیم که اونلار دا گره‌ك مثلا دی‌ییه‌بلر که :

«قاری نه‌نه‌نین کوپونه مینیب سمایه گئدیب عشق عالمینـه معراج ایتدیك ... » دئدی آنجاق ایندی بو موضوعی نظره آلمالیییق ، دیدیم او وقت من گره‌ك سه‌ودیگیم قیزین عاشق ئولدیریجی گوزه‌ل گوزلرینی «آتوم» بومباسینا اوخشادیم که، آتوم بومباسی دنیانی آلت ـ اوست ایتدیگی کیمی اونون‌دا گوزلری‌دین و ایمان اوینی آلت‌ـ اوست ائدیر؛

دئدی آی ماشاالله ! آتوم بومباسی بیکینی جزیره‌سینده‌حتی سیچانلاری و کئچی لریده ئولدیره بیلمه‌دی. گئچیار ساققال ، ساققالا وئریب اونو مسخره ایتدیلر ـ ایندی سن ئوز سه‌وگیلیوین گوزلرین اونا بنزه‌دیرسن ؟ محبوبه‌نین گوزلرین صحرائی توپلارابنزه‌تمك اولارکه، اونون اوله‌سی کیرپیکلر ، یا رحمتلیك حافظین دئدیگی کیمی «تیر مژگانه» اوخشا ییـر وئوزیده فروتندا یئری آلت‌ـاوست ائده‌بیلر .

الله همین بو زمان ایدی که من فکرلشیردیم‌او «دئدیگیم مثلث»شعرلری «مخمس» ائدیم که ظالم اوغلی فکریمی داغیتدی .و بو شعرلریم بوجورلیکله مربع اولدی .

سنون من قادووی آلیم...

دیمك بئله اولار :

گل ای جیران کیمی یاریم
یوخومدر هجرو وا تابیم
آی اوزلی، مه‌لقا سه‌وگیم!..
سنون من‌قادووی آلیم...

سووه‌ت مطبوعاتیندان

آذربایجان و ئوزبکستاندا معلم روزنامه‌لری

آذربایجان جمهوریتی معارف وزارتینین اورقانی اولان «آذربایجان معلمی» روزنامه‌سی ، آذربایجان‌دیلینده نشر ائدیلمگه باشلامشدر .

روزنامه‌نین بیرینجی نمره‌سنین باش مقاله‌سی دوردونجی بئش ایلیلك پلاندا معلملیك و خلق معارف تشکیلاتلارینین وظیفه‌لرینه حصر ائدیلمشدر .

همین نمره‌ده ژنرال‌مایور علیاربکوفین «جوانلاریت حربی بدن تربیه‌سی حاضرلقی » ، معارف وزیری معاونی علی‌اکبروفین ستالینین سئچگی قاباغی نطقی‌ایله علاقه‌دار اولاراق‌سووه‌ت مکتبلرینین وظیفه‌لری ،عالی سووه‌ت وکیللری معلم وبابه آخوندو واتین و مارو بابابالین سووه‌ت اتفاقی عالی سووه‌تینن‌سه‌سیباسینا گئدرکن موسقوا سفری حقنده‌حکایه لری درج‌ایدیلمیشدر

دیگـر مقاله‌لـرین ایچریسینده « شاگردلرین بیلیگینی آرتیرمـاق حقنده قلاسیق و پداغوژی اصوللار» کند ناحیه‌لرینده اورتا مکتبـلرین تجربه‌لری حقنده اوچه‌رقلر (کیچیك حکایه‌لر) ، تنقیدی ماتریاللار ، تحصیلده فورمالیزم علیهینه اجتماعی جریانلار ، فیلهـتون ، واالدینلرین و معلمـلرین مکتوبلاری واردر .

روزنامه‌نین صحیفه‌لرینده «جوان معلم‌لره کمك » و « جمهوریتین‌مکتبلرینده » خصوصی حصه‌لـر تطبیق ائدیلمشدر. روزنامه‌نین‌ایکینجی نمره‌سنده اورتا مکتب لرین ایشلرینی یئنیدن‌قورماق و باخشیلاشدیـرماق وظیفه‌لری حقنده روزنامه‌ده خصوصی برلر آیریلمیشدر . روزنامه هفته‌ده بیر دفعه نشر ائدیلیر.

سووه‌ت آذربایجانیندا بیرینجی قاوچوق کارخانه‌سی

سووه‌ت آذربـایجانیندا بیرینجی قاوچوق استحصال ایـدن کارخـانه تیکیلیب قورتارمیشدر.

. کارخانه داغلیق قاراباغ ولایتینده قوابولانین (قاوچوق بیتگی‌سی) اکیلن یئرینده قورولمشدر .

کارخانه ، بیرینجی محصولینی اولدوقجا اعلا کیفیتده بوراخمیشدر .

محاربه‌ایللرینده حصوله گتیریلمیش قوابولا هله‌کارخانه‌ده نئچه‌ایل قاوچوق استحصال ایتمگ ایچون کفایت ایدر. ایندی ۵۰ دن آرتیق کنده‌قوابولا اکیلیر . بئش ایلین عرضنده بوقیمتلی بیتگینین اکیلمه‌سی ۲۰ دفعه آرتیریلاجاقدر .

ح ن

لهستان دولتینین آمریکایا یاد داشتی

لهستان دولتی آمریکا دولتنـه بیر یاد داشت گوندریب که آلماندا آمریکانین اشغال ایتمیش لهستان‌منطقه‌لرینده آمریکا سربازلاری بد رفتارلیق ایدیرلر .

بوینین نیویورکا حرکتی

صاباح بوین لندندن نیویورکا حرکت ایده‌جك .

صدقی پاشا قاهره‌یه قایدیر

تهران رادیوسنیت ویردیگـی خبره گوره صدقی‌پاشا لندندن قاهره‌یه مراجعت ایتمیشدیر .

ژاپونیادا

ژاپونیادا کارگرلرین اعتصابی باشلانمیشدر ، ۶۰۰۰ مین‌شیمی کارخانه‌لرینین ایشچیلری ایشدن ال چکمیشلر ژاپن زحمتکشلر اتحادیه‌سی بوتون کارگرلره دستور ویرمیشدر که هامو اعتصاب ایتمگله برابر دولت طرفیندن تصویب اولونان یئنی ایش قانونینیت لغو اولونماسینی ایسته سینلر .

یئنی ۵ ایلیلیك پلان

اول صفحه‌دن بقیه

یاخین وقتلرده ، آلمان اشغالینا دچار اولموش یرلرده ابتدائی‌تحصیل تمامیله حیاتا کیچیریله‌جك‌در. یئنی‌بئش ایلیلیك پلاندا اورتا تحصیلین گله‌جك انکشافی نظرده دوتولموشدر.

اورتا مکتبلرین ۸ ـ ۹ و ۱۰ نجی قلاسلاریندا شاگردلاریت سابی بئش ایلیلیگین آخرلرینده محاربه‌ده اولکی مقداردان ۳۳ فایض آرتیق‌اولاجاقدیر

کند یئرلرینین اورتا مکتبلرینده ایسه ۸ ـ ۹ و ۱۰ نجی قلاسلاردا ۱۹۵۰ نجی ایلده ۱۹۴۰ نجی ایله‌نسبتا ۸۰ فایض آرتیق اولا جاقدیر. جوان‌فعله و کندلی مکتبلری‌نین بویوك اهمیتی واردر. هانسی که بو مکتبلر بویوك وطن‌محاربه‌سی دورینده‌موجوده گلمیشدر. سووه‌ت اتفاقی عالی شوراسی قراره آلمیشدیرکه «وطن‌محاربه‌سی‌شرایطنده و آلمان اشغالچیلاری طرفندن موقتی اشغال ائدیلمیش بعضی سووه‌ت ناحیه‌لرینده نورمال تحصیلدن قالمیش جوانلارین تحصیلینی تامین ائتمك ایچون فعله کندلی جوانلار مکتبلرینی گنیش و تشکیلاتی اساسـلار اوزرینده قورمالی . »

فعله کندلی‌جوانلارمکتبی‌جوانلارا استحصالاتدان آیریلماقلا ، اونلارین اورتا تحصیله صاحب اولماقلارینی‌تامین ائدیب و اونلارا همین مکتبی‌قورتاراندان‌صونرا عالی‌مکتبلرده‌اوخوماغا امکان یارادیر.

بومکتبلرده اوخویانلارین‌سایینی ۱۹۵۰ نجی ایلده ۱٫۸ ملیون نفره یعنی ۱۹۴۵ نجی ایلده کیندن ۲٫۴ دفعه آرتیق اولماسی ۵ ایلیلیك پلاندا نظرده دوتولموشدر که ، بو بویوك آرتما باشلیجا اولاراق آلمان اشغالنا دچار اولموش یرلرده و کند ناحیه‌لرینده داها آرتیق نظرده دوتولموشدیر.

خلق معارفینین‌انکشافی اوغرونـدا یئنی موفقیتلرالده ائتمك ایچون یالنز بئش ایلیلیگین کمیت اعتباریله عمومی تحصیل مکتبلرینده وظیفه‌لرین برینه یئتیرمکله کفایت لنمییب عین زماندا تحصیلین کیفیتینده یوکسك مرحله‌یه قالدیراجاقدیر.

شهرلریت اورتا مکتب لرینده قیزلار و اوغلانلارین بیر بیریندت آیری اولاراق تحصیل ایتمه‌لری، شاگردلرین اخلاقی و رفتاری، قلاسدان قلاسا کیچمك امتحانلاری؛ ۴ نجی و ۷ نجی قلاسی قورتارماق امتحانلاری ، اورتا مکتبی قورتارماق ایچون‌قطعی دیپلوم امتحانلاری ، اورتا مکتبی اعلا قیمتلـه قورتاراث طلبه‌لـره قیزیل و گوموش‌مدال ویریلمه‌سی هله محاربه دورینده حیاتا گئچیریلمشدر.

بو تدبیرلرین حیاتا گیچیریلمسی ئوزونون بیرینجی مثبت نتیجه‌لرینـی گوسـتردی .

خلق معارف ایشچیلری قارشیسندا گله‌جك‌ده آرتماقدا اولان نسلیت تحصیل و تربیه لری‌نین یاخشیلاشماسی کیمی مهم مسئله‌لر دورور .

سووه‌ت دولتی معلملر حاضرلاماسنا خصوصی دقت وئریر . بئش ایلده عالی پداغـوژی مکتبلریندت ۲۶۷ مین اوچ یوز نفـر ، اورتـا پداغوژی مکتب لریندن ایسه ۱۹۴ مین‌ایکی یوز نفرمعلم بوراخیلاجاقدیر.

معلملرین اختصاصنی آرتیرماق ایچون غیابی پداغوژی تحصیلینیت شبکه‌سی گنیشلنمکله،معلملرین حاضرلاماسی مه‌تودیك رهبرلیکی ایشلرینی داهادا یاخشیلاشدیرا جاقـدیر . بئش ایلیلیك پلاندا مکتب بنالاری انشاء آتینین‌بویوك‌پروغراملاری دوتولموشدر.

بئش ایلیلیك پلانـدامکتب انشاء آتی ایچون نظرده دوتولموش مبلغین ۷۵ فایضندان چوخی آلمان اشغالینا دوچار اولموش ولایتلرین مکتبلرینین برپاسنا و انشاء سنا خرج ائدیله جکدر . بئش ایلـده سووه‌ت اتفاقندا ۳ ملیون ۷۰۰ مین نفرشاگرد توتان ۱۳ میـن مکتب تیکیلیب و برپا ائدیله جکدر .

یئنی بئش ایلیلیك پلاندا اوشاقلارین گله‌جك تربیه‌لری و اوشاقلارا هر طرفلی خدمت نظرده توتولموشدر . اوشاق باغچالاریندا اوشاقلارین سایی ۱۹۵۰ نجـی ایلده ۲ ملیون ۲۶۰ مین نفره چاتدیر یلماسی نظره آلنمشدرکه ، بودا ۱۹۴۰ نجی ایله نسبتا ۲ دفعه آرتیقدیر .

یئنی بئش ایلیلیك پلان ، آتاـ آنالارین وطن محاربه سی دورینده ایتیرمیش یتیم اوشاقلاریت دولت ائولرینده تربیه ائدیلمه‌سنی ، قیزیل اوردو دو گوشچیلرینین و وطن‌محاربه سی پارتیزانلارینین‌اوشاقلارینین تحصیل و تربیه‌سی ، آلمـان اشغالچیلاری طرفندن ئولدوروموش سووه‌ت‌وفرقه ایشچیلرینین اوشاقلارینین ، سووروف و ناخیموف مکتبلرینده ، خصـوصی صنعت مکتبلرینده و خصوصی اوشاق ائولرینده دولت حسابینـا اولاراق تربیه ائدیلملری تامین ائدیلمیشدر .

یالنیز اوشاقلارین تربیه‌سینه بیرنجی درجه‌لی اهمیت ویره‌ن ، بیزیم اولکه میز بوجور آغیـر و بویوك وظیفه لری میدانا قویوب و اونـی حیاته کچیرمگه قادر در .

ح . ن

بهین ـ دارائی

خیابانیه

ائلین ارتجاعدن آلیب انتقام ، گلیب مزارینه ویریرلر سلام ،
سن اولدون هرزمان بوخلقه رهبر، آدین اولدی هامی دیللرده ازبر ،
اودور ائللر سنین مقامین گوزلر، یکسر انتقامـه ایدیلر قیام ،

* * *

سن ای حق یولوندا بویانان قانا ! ارتجا ظلمندن یتیشه‌ن جانـا!
کـوچن حسرتیله دار دنیادن ، باش قووزا باخ ایندی آذربایجانا ،
گورتجه آزاددر ایللرین تمام .

بیزه دیدیکلـرین ایندی شعاردر، تاریخده جرئتین بیر یادگاردر ،
ائلیم سندن آلمش ایمان درسینی ، نفاق یوخدور دنیا دشمنه داردر ،
ایدیب اتحاده هامی اهتمام .

قادر اولدوخ یوردی آباد ایتمگه، محزونلاری غمدن آزاد ایتمگه ،
کیشی قادین ایندی ویریب ال اله، غملی کونوللاری چوخ‌شاد ایتمگه،
شرفلی ملته بو اولمش مرام .

حقیقت گورمگه گوزلر آزاددر ، آتا دیلمیزده سوزلر آزاد در ،
ملت حقسیز لیکین بیلین سیندیریب، اوغوللارین کیمی قیزلار آزاددر ،
قیزلارینا داها واردر احترام .

قوی یادگار قالسین بوسوزلر مندن، جانمدان گیچرم کیچمم وطندن ،
شیدا بلبل اولسه دونمز چمنده‌ن، شرفلی خلقمیز هر سحر آخشام،
گلیب مزارینه ویریرلر سلام .

دوقتور فیض‌اله زاده

سوت امه‌ر اوشاقلارین غذاسی

کوربه اوشاقلارین غذاسی اوچ نوع اولابیلر . بونلاردان بیرنجیسی آناسوتودور که بونا طبیعی غذادیییلر آنا سوتی اولمایان حاللاردا ، اینك ، قویون ، گچی سوتلریدر که بوناداغیری طبیعی غذا دییلر . اوچو نجیسی ایسه هم آناسوتی ، هم حیوان سوتی وبا خود اوشاق خورکلری‌در که بونادا قاتیشیق غذا دییایر . بو قاتیشیق غذا ایله اوشاغی بسلمك او وقت لازم اولورکه ، آنانین سوتی اوشاغا کفایت ایتمیر .

اوشاغین طبیعی غذاسی —

اوشاق و جودینین دوزگون و محکم انکشاف‌ایتمه‌سی ایچون غذا ماده‌لری مبادله‌سینده بیر نچه طبیعی شرطلر واردر .

بو بالاجاوجود دا دائمی ثابت بیر حرارتین اولماسی ، قانین طبیعی ترکیبنین دائم ساخلانماسی و بونلاردان علاوه بیرنچه مهم ماده‌لرین وجود دا احتیاط حسابنا اولاراق یغیلمالاریدر . مثلا ، سو ، یاغ فوسفور ، دمیر ، آهنك ، وغیری . بوماده‌لریندە وجودین انکشا فندا بینوورە تشکیل ایدیجی روللاری واردر . اوشاق‌وجودی بویوکلره نسبتا اوچ‌دفعه آرتیق یاغ وایکی‌دفعه آرتیق زلالی ماده‌لر طلب ایدیر . بونا سبب ایسه اوشاق وجودینین بیر طرفدن یاشاماسی دیگر طرفدنده انکشاف ایتمه سیدر ، اوشاقلاردا وجودین آغرلغینا نسبت مساحتی‌سطحیه‌سینه چوقدر ، بو نسبت بویوکلرده‌عکسینه در ، یعنی وجودین آغرلقی‌مساحتی‌سطحیه‌سینه نسبت‌چوقدر .

ایسته‌ر اوشاقلاردا و ایسته‌رسه بویوکلرده بوتون غذالاردان‌وجوددا حاصل اولان انرژی قالوری دئیلن بیر اولچو ایله اولچولوراولنجی ۳ آیدا اوشاق وجودینین هربیر کیلو آغیر لغینا گونده ۱۱۰ قالوری‌لازم‌در . ایکینجی ۳ آیدا هر کیلو سینا ۷۰ قالوری لازمدر حالبوکه بویوك آداملاردا وجودین هر کیلوسینا گونده ۳۵ قالوری‌لازمدر . اوشاغین وجودی گونده‌ایك آلدیقی غذا ماده‌لریندن حاصل ایتدیگی قالورینین ۲۰ فایضینی انکشاف ایتمکه ۸۰ فایضینی ایسه حرارت حاصل ایتمکه صرف‌ایدیر . اوشاق وجودینا لازم اولان گونده‌لیك قالورینین یاریسی یاغ ماده‌لریندن حاصل اولور . بویوکلرده ایسه‌وجودا لازم اولان گونده‌لیك قالورینین یاریسی یاغ ماده لریندن یوق زلالی ماده‌لردن حاصل اولور . آناسوتونین ترکیبی ۶۰ فایض زلالی‌و۴۰ فایضی یاغ ماده‌لریندن عبارتدر ، آنا سوتونین ترکیبنده یوخاریداکی ماده‌لردن علاوه بعضی بیولوژی ماده‌لرده واردرکه ، مثلا « آلیکسین » ایسو - لیزین » آنیقو قسین » باقتریو - لیزین » وغیری مختلف و ویتامینلرده واردر . بو ماده‌لرین فزیولوژی وظیفه‌لر ، سوتی هر جوره مقروبلاردان تمیزلییب ایستریلزه ایتمکدرکه ، اوناگوره آناسوتی تمیز وایستریلیزه اولونموش‌حساب‌اولونور . سوتی آزاولان آنالارسوتونی کامیللشدیرمك ایچون ، ات ، سوت ، یومورتا سبزیات کلم ، یرکوکو وغیری‌بو - مثال غذالاردان چوق یمه‌لیدر .

اوشاق‌وجودینین دوزگون‌انکشاف ایتمه‌سی‌معده‌باغیرساق واسهال کیمی مرضلره مبتلا اولماماق ایچون لازمدر اوشاغی گوستریلن وقتلرده و قاعده‌لر ایله امیزدیرمك . اولنجی گون اوشاغی آنادوشونه سالماق ممکن ده‌گیل‌اونا‌گوره‌او گونی اوشاغی ضعیف شربت قند قنداب ایله بیر نچه دفعه دویورمالی . ایکینجی گوندن باشلیاراق ۶-۵ گونه قدر هرساعتدن بیردفعه‌دوش ویرملی . بوندان صونرا ایسه هر ۳ ساعتدن بیردفعه امیزدیرملیدر . یعنی سحر ساعت ۷ دن آخشام ساعت ۱۲ یه قدر ۶ — ۵ دفعه امیزدیرمك‌لازمدرگیجه ساعت ۱۲ دن سحر ساعت ۷ یه قدر هم آناوهمده اوشاق‌امیزدیرمکدن استراحت ایتمه‌لیدرلر مطلق . اگر بومدت عرضینده آنانین‌دوشونده سوت یغیشوب اذیت ایدەرسه اونی ساغیب آتماق لازمدر

توپلایان‌قوسی

آذربایجان خلق ادبیاتی

آراز قالماز آخماقدان ، قارا در قاشین سنین ،
قوشلاردویماز قاخماقدان : آغریماز باشین سنین .
گوزلریمه قان دامدی ، همیشه جوت گزردین ،
یار یولونا باخماقدان . هانی یولداشین سنین .

عزیزیم یوز یردن ، عزیزیم گوزه جیران ،
اللی یردن ، یوز یردن ، سورمه‌چك گوزه جیران ،
یارسیز- یارام ساغالماز ، طرلان چوخ اوخلامیشام ،
حکیم گلسه یوز یردن ، گورونمور گوزه‌جیران .

عزیزیم ، هرایچی من ، گنده‌رم تولکه سندن ،
جارچی‌من ، هرایچی‌من . قورخوزام یول کسندن .
گوزلریم یار یولوندا ، عزرائیل جانیم آلسا ،
دیلیمدن هرایچی من . آیریلام بلکه سندن .

اداری اعلان

بوتون شهر و اطراف آبونه چی لریمیزدەن تقاضا اولونور آدرسلرینی ده‌گیشدیردیکلری صورتده کتبی اولاراق بو اداره یه خبر ویرسینلر .

۱۰-۶ مدیریت

اعلان

سووەت مدنیت ایوی مدیریتی سووەت اتفاقیله مدنی علاقه ساخلایان جمعیتین عضولرینه و علاقه‌مند شخصلره بیلدیریرکه مدنیت ایوینده «موسقوادا فیزیل میداندا بدن تربیه‌چیلرینین پارادی» موضوعندا ینی سرگی تشکیل ایدیلمشدر . سرگی‌یه یکشنبه گونلریندن باشقا هر گون قوللیقتیف صورتده و جمعه گونلری سحر ساعت ۱۰ دان ۱۲ یه قدر و آخشام ۴ دن ۶ یه قدر تماشا ایتمك‌اولار . تماشاچیلارا سرگی‌حقینده لازمی ایضاحات ویریلیر .

مدنیت ایوی مدیریتی

اعلان

من میرفاضل درباب فامیلی‌درباب کلمه‌سیندن (آذربایجانلو) کلمه‌سینه دگیشدیرمیشم .

ش ۳۵۰

وطنیم !

عاشقم من سنه، سن سن منه جانان وطنیم!
شاکرم گر سنین عشقنده وئرم جان ، وطنیم !
بند بندیمدن اگرنی کیمی دوغرانسام من
سنین اوغروندا دوزیب ایتمرم افغان، وطنیم!
سینه‌می ایلمیشم تیر حوادث سپری
خوش دالم ده‌گسه‌ده مین ناوك پیکان،وطنیم!
عاشق صادق اولان‌هرگز ئولومدن قورخماز
قورخا هرکیمسه اونی بیلمرم انسان، وطنیم!
ویریری وعدۀ جنت منه بیلمز زاهد
جنتیم‌در بو گوزل روضه رضوان وطنیم
قوجا وقتیمده منه وعدۀ غلمان وئرمه
هم پری‌در منه هم حوری و غلمان وطنیم
هامو بو سری بیلیر دهرده ارباب کمال
گوز تیکیبدر سنه هر ساحه ایران وطنیم
گله‌جك نسلیمیزین باختی اوجاتدین باشینی
تاجهان‌وار اولاسان گون کیمی رخشان وطنیم
شانلی اجدادیمیزین شهرتی دنیانی دوتوب
تاریخه‌زینت اولوب‌آدلاری هرآن وطنیم
گنجه، گوندوز بوسوزی فطرت ایدیب‌وردزبان
یاشا دنیا بویی‌سن دهرده شادان وطنیم !

فطرت

عزیزیم اینجی مندن ،
درمندن ، اینجی مندن .
من‌دله‌دیم گل‌دوست اولاق،
دله‌دیم، اینجی مندن .

پنجرەده شوشه‌سن ،
سورو‌شه‌سن‌دوشه‌سن .
یاری مندن آییران ،
یامان درده دوشه‌سن .

عزیزیم یاسمن ،
سوسن، سنبل، یاسمن،
یلریمدان آیریلالی ،
غرق اولموشام یاسامن.

عاشق آلا گوزلرین،
جانیم آلا گوزلرین،
قورخورام دوشم‌ئولم،
یادا قالا گوزلرین

عزیزیم آل مندن ،
یاشیل‌مندن، آل مندن ،
یابو دردە شریك اول،
یابوجانی آل مندن

عزیزیم آیمسان ،
اوادوزومسان، آیمسان
سالما منی گوزوندن ،
سنکه منیم پاییمسان ،

عزیزیم آغ بوزوندن،
آغ‌بوخاغ، آغ‌بوزوندن،
اوزاخ یردن گلمیشم ،
بیراوپوش‌آغ‌بوزوندن.

عزیزیم یاز گلسین ،
پاییز گلسین، یاز گلسین ،
قیش کئچدی یار گلمه‌دی ،
امیدیم وار یاز گلسین.

عزیزیم آی ممه‌ندن ،
آسلانیب آی‌ممه‌ندن .
اولایدیم قیش‌توزوسی ،
امه‌یدیم آی ممه‌ندن .

معارفده موسیقی معلملرینین یغینجاغی

آبان آیینین اولینده معارف‌اداره سینده موسیقی معلم لرینین یغینجاغی اولوب ومدرسه‌لرده‌موسیقی درسینین پروغرامی واونون شاگردلره مناسب بیر درس ویرمه اصولی اولماسی بارەسینده دانیشیقلار اولوب‌لازمی قرارلار آلینمشدر .

قره ضیاءالدینده غله حاضرلیغی

قره‌ضیاءالدینده‌فرقه‌کومیته‌سی‌طرفیندن بیوك بیر یغینجاق اولموشدر . یغینجاقدا غله حاصلی‌نین جمع ایدیلمه‌سی و بو ایش ایچون کندلیلرین جدیتی باره‌سینده دانیشیقلار اولموشدر . بونون اثرینده‌ایندی‌قره‌ضیاءالدین تاخیل‌حاصلی توپلانیب مرتب‌حالدا غله اداره‌سی‌نین انبارینا تحویل ویریلمکده‌در .

فتحی خشگنابی

عشق و محاربه !

یا

آلکساندرین خاطره لری

-۳-

اوره‌کلریمیز برکیییر ، انتقام حسی گوندەن-گونه بیزده قووه‌تله‌نیر . بیزه چوق یرلردن مکتوب‌یتیشیر . بومکتوبلارین چوخی فاشیست عسکرلرین هجومه کئچمه سی باره‌سینده در . اونلار هریری تالاییر ، قوجا قادینلاری تانك آلتیندا ازیر — کندلره ، قصبه‌لره اود وورورلار .

بو جور مکتوبلار هر هانسیمیزا یازیلسا — بیز اونو تك اوزومیز ده‌ییل — هامومیز اوخویوروق — اوندان علاوه بیز ان خصوصی مکتوبلاریمیزی دا بیربیریمیزدەن گیزلتمیریك . من یولداشیمین نشانلیسینا یازدیغی کاغذی اوخویورام . او : دیمتروفین نشانلی‌سیندان گلمیش مکتوبی اوخویوب گولور .

بیزیم آرامیزدا سارسیلماز بیر صمیمیت حکم سوریر ، چتین شرطلر آلتیندا اولدیغیمیزا باخمایاراق سه‌وینجلی خاطره‌لریمیزی بیربیریمیزه دیمکدن ، تفریح ایتمکدن بئله چکینمیریك ...

* * *

فرماندهیمیز میکروفون آرخاسیندا بو مهیج نطقی بیزه سویله دی :

« قهرمان‌عسکرلر ! بیزیم محاربه‌میز بشرین مدنیتین هده‌له‌ین یاسفینجی فاشیزم قولدورلارینین علیهینه صون نفسیمیزه قدر دوام تاپاجاقدر . اونلار ایندی ئوز زهرلی سونگولرینه قارالاناراق بیزیم وطنیمیزین مقدس تورپاقلارینی اشغال ایتمیشلرسه‌ده — صون و قطعی غلبه بیزیمله‌در . بیز ئوزحقوقیمیزدان،

بشریتین حقوقیندان مدافعه ایتمك اوغروندا شرفله ئولمکدن و قانا بولاشماقدان قورخدوریق ، صون قطره قانیمیز قالاناکیمی یاغی دشمنه قارشی مبارزه آپاریب خلقی فاشیزم اسارتی آلتیندان خلاص ائده‌جه ییك ! ...

دشمنین قانلی قاجمه‌لرینه باخین ! اونلار بیزیم کوربه اوشاقلاریمیزی ئولدورمکدن بئله چکینمیرلر .

وطنین‌آناسی سیزدەن کمك ، قهرمانلیق وشجاعت طلب‌ائدیر

سیز ئوز قدرتلی یالگریزی بو قوجامان آنانین اختیاریندا قویمالی واونو قورومالی‌سنز ...

یاشاسین‌مقدس‌وطنیمیز ودنیاصلح وآزادلیغی! ... دشمن

آمانسیز بیر ووروشما باشلاندی ، دشمنین دفاعی خطینی سیندیریب ئوزیمیزه یول آچیب اونلارین آرخاسینا یتیشدیکده بیزی محاصره ایتدیلر . محاصره ! گنجه‌ده یتیشمیشدر .

آی سمانین سینه‌سینده ئوزین گوسترمکده‌در . بیزیم اوره‌کلریمیزدوگونتی بیر زماندا بیرذره‌ده اولور — اولسین اونون ابدی سحرلنمیش سیماسینده بیر تغییر گوزه چارپمیر .

جوانلار گوله‌لره هدف‌اولاراق حیاتلارین الدن وئریرلر . یاخین بیر فاصله ده ووروشما دوام تاپیر ، چوقلی‌آدام ئولمیشدر دشمنین قوه‌سی بیزدەن آرتیق اولدیغینا‌گوره ۱۵ یا ۲۰ دقیقه‌یه کیمی یاردیمچیمیز اولمادیقدا تماميله آرادان گنده‌جه‌ییك . هامومیز قیزیشیب داها هئچ زاددان قورخموریق . یوموروق ، ال ، سونگو ، تفنك قونداغی ایله بیربیریمیزی ئولدیریریك . هئچکیمیل — هئچکسه یازیغی گلمیر ...

* * *

یاردیمچیلار بیمیزیتیشدیلر ، دشمن ، چوقلی‌تلفات وئردیکدن صونرا دالی اوتورماغا مجبور اولدی . جنگلین بویوك بیر حصه‌سینی آلمیشیق ، بیزیم توپلاریمیز تپه‌نین باشیندا قیشقیریر ، جنگلین آغاجلارینین باشی قیریلیب قورتولمیشدر .

هله‌ده توزوقارا توستی‌لر هوانین اوزەریندن چکیلمه‌میشدر . عسکریمیز دشمن عسکرلریندن ۲۰۰ نفرین اسیر ایتمیشلر . دشمن‌عسکرگریندن تقریبا اوچ‌یوزنفری‌ده باشقا یرده‌محاصره‌ده‌درلر . ایندی‌لیکده دشمن‌مغلوب اولمیش وئوزیرینی بیزه‌وئرمیشدر .

بلغارستاندا جمهوریتین قورولوشینا دوغرو ایلك آددیم

اول صفحه دن بقیه

خلق طرفیندن تجربه ایلمیش اولان مرتجع‌لری آنغلوساقسون دیپلوماسی‌سی کومکی ایله الدن گیتمیش موقعیت‌لرینی احراز ایتمکه چالیشیرلار .

انتخاباتدان اول انگلیزلر و آمریقالی‌لار انتخاباتین اجرا سیندا نظارت ایتمك ایچون بیرمتفق قونترول قومیسیونی قورولماسینی تکلیف ایتمه‌کده ایدیلر .

لاکن شوروی حکومتی بیرحکومتین داخلی ایشلرینه دخالت ایتمکه موافق اولمادیغی ایچون بو تکلیفی رد ایتمیشدر . بوندان اول سووت اتفاقی یونانستان سئچکی‌لرینده وره‌فراندومینده « انگلیز — آمریقان » دیپلوماتلار طرفیندن ایره‌لی سورولموش اولان نظارت پیشنهادینی‌دا بو دلیله استنادا رد ایتمیش ایدی .

انگلیزلر و آمریقالی‌لار معاصر بلغار حکومتینی موسقوا قونفرانسیندا آلینمیش قرار اوزره مخالف فرقه‌لردن ده وزیر آلمامیش اولدیغی ایچون قانونی بیرحکومت عنوانی ایله تانیمامقدادرلار .

چونکه « موسقوا » دا خارجی ایشلر وزیری قونفرانسیندا آلینمیش قراره گوره بلغار و رومانیا حکومتلری مخالف فرقه‌لردن ده ایکی وزیر قابینه‌یه داخل ایتمه‌لی ایدیلر .

لاکن بو خصوصدا دا تقصیر بلغارستان حکومتی ایله دگل بلکه انگلیزلر و آمریقالی‌لارین دوستلاری اولان بلغار مرتجعلری عهده‌سینه‌در .

بو عنصرلر ، بلغارستان حکومتینه وارد اولماغا قناعت ایتمه‌مکده و موسقوا قونفرانسی مقرراتی خلافینا اولاراق کئچن سنه نوامبرین ۱۸ ینده بلغار خلقینین دموقراتیك طریقیله و قاطع اکثریتله سئچمیش اولدیغی مجلس انتخاباتینین تجدید ایدیلمه‌سی تکلیفینی قاباغا چکیردیلر .

بو تکلیف موسقوا قرارلاری علیهنه اولدیغیندان بلغار حکومتی مخالفلرین پیشنهادینی قبول ایتمکدن امتناع ایتدی

آنلاشیلدیغینا گوره بلغار مخالف و مرتجع جناحی بو سئچکی‌لرده ده هیچ بیر موفقیت قازانا بیلمیه‌جکینه اینانمادیغی ایچون انتخاباتی تحریم ایتمك فکرینده ایدی .

چونکه بو عده بلغار خلقی ایچریسینده هیچ بیر محبوبیت و وجهه‌یه مالك دگلدرلر . بونلارین آراسیندا سابق فاشیسم طرفداری اولان و بلغارستانی تهلکه‌یه سوروکله‌ین وزیرلر و دولتی آداملاری واردر .

حالبوکه بلغار دموقراتیك جبهه‌سی ئولکه‌نین بش بویوك فرقه‌سی اولان « ایشچی (قوموسیست) » « خلق اتحادیه‌سی (زوه‌نو) » ، « اکینچی خلق اتحادیه‌سی » ، « سوسیال دموقرات » و « رادیقال » پارتی لریندن متشکل در . بو جبهه بئله لیکله « وطن جبهه‌سی » نامی آلتیندا بوتون بلغار دموقرات عنصرلرینی توپلامیشدر .

بو جبهه‌نین راسینده مشهور بلغار ضدفاشیست و قهرمان « ژوژدیمیتروف » قرار دوتموشدر . بو جبهه ایستر کئچن سنه مجلس انتخاباتیندا و ایستر ایسه بو ایل رفراندومدا خلقین نه قدر طرف اطمینانی اولدیغینی گوسترمیشدر کئچن ایل بو جبهه مجلس انتخاباتیندا سئچکی‌لرده اشتراك ایده‌نلرین یوزده ۸۶ سینین راینی و رژیم حقینده رفراندومدا سلطنت علیهنه یوزده ۹۲ سینین راینی الده ایده‌بیلمیشدر .

اونا گوره ده بونی اطمینانلا سویله‌مك اولار که ایکی ایلدن متجاوز بیرمدتده بلغارستاندا حکومت ایتمکده ومتعدد ارضی ، اقتصادی ، صحی و ... اصلاحاتا ال وورمالا خلقین اعتمادینی جلب ایتمیش اولان « وطن جبهه‌سی » قاندیدلاری موسسلر مجلسینده قاطع اکثریتی الده ایده‌جکلر و بلغار خلقینه بو گونکی و معاصر دنیانین شرائطینه اویغون و دموقراتیك بیراساسی قانون تدوین ایده‌جکلر .

بونلار بلغارستانین ایلك جمهوریتی بناسینین حقیقی معمارلاری اولاجاقلار و بالکاندا یاشایان باشقا خلقلر کیمی خلقی حقیقی دموقراسیه سوق ایده‌جکلر در .

* * *

. آلدیغیمیز صوت خبرلره گوره انتخاباتدا ٤ میلیوندان متجاوز رای ویره‌ن اشتراك ایتمیشلر ومجلسین ٥٣٨ نفر نماینده‌سینی تعیین ایتمك ایچون رای ویرمیشلردر .

احمد ـ احمد

تاریخ گوستردیگینین ترسه‌سینه

۱ نجی صفحه‌دن بقیه

ایچرن بئر ساخلامشلار . همچنین لهستان خلقینین خائنی اولان هیتلرچی آ کت‌لردن بور — کوموروسکی آمریقادا صمیمی صورتده قبول اولمشدر .

لاکن آمریقانین قاپولاری بیرلشمش ملتلر سیراسیندا فاشیسم علیهنه قهرمانجا مبارزه آپاران بئش یوگسلاوی ملتلری نماینده‌لرینین اوزینه باغلیدر .

گوره‌ك متفق ئولکه‌لرین رابطه‌لری تاریخنده سابقه‌سیز اولان و آمریقا داخلـه وزیرلیکی طرفیندن اعمال اولونان بو ایشین علتی نه در ؟

بو ایشدن تعجب ده اولان روزنامه چیلره داخلـه وزیرلیکی نماینده‌سی رسمی اولاراق دیمیشدر که آمریقا مهاجرت قانونی « خارجی قوموسیستلرین آمریقایا وارد اولمالارینی قدغن ایتمیشدر . بونلار یالنیز ئوز دولتلرینین نماینده‌سی اولان زمان آمریقایا وارد اولابیلرلر . »

بلی بو باره ده حیاسیز جاسینا ویریلن جواب بو در .

آمریقا دیپلوماسی‌سی عرضه‌سی گیتمیش و طراوتنی الدن ویرمیش اولان ضد قوموسیزم بایراقینی نمایش ایتدیرمکی مناسب گورور .

شبهه یوخدر که بو مسئله‌نی دوشونه بیلمیر که اوروپا ئولکه‌لرینده قوموسیستلرین نفوذلارینین آرتماسی کاملا طبیعی بیر قانون در .

بو نفوذ اونا گوره الده ایدیلمشدر که قوموسیستلر همیشه فاشیسم استیلاسی علیهنه و خلقلرین آزادلیقی یولیندا قهرمانجا مبارزه آپارمیشلار .

بونی دا قید ایتمك لازمدر که کئچمیش جهان محاربه‌سینی توره‌دنلرده ئوز امپریالیستی و شوم نیتلرینی ضد قوموسیزم عنوانی آلتیندا گیزله‌دیردیلر . شاید بعضی آداملار تاپیلسین که بو مسئله‌نی یاددان چیخارسینلار لاکن بو بیر حقیقت در که دوامـلی صلح سئوون خلقلرین یادیندا در و هیچوقت اونی یاددان چیخارمیاجاقلار .

۲۰ نجی عصرده ضد کمونیزم بایراغینی الده دولاندیرماق تاریخین ئوگردیگی درسین ترسه‌سینه گئتمك دیمکدر و بو ایشی گورنلر هیچ بیر نتیجه آلا بیلمزلر . چونکه دنیا گئتدیگی یولی دالی قایتماز .

کلکته‌ده یئنی دن شورش باشلانیبدیر

کلکته‌ده ینه شورش باشلانیبدیر و ایندی بوتون شهرلرده اغتشاش وار دیر انگلیس پولیسلری شهرلرده دولانیرلار بیبی دادا اغتشاش ادامه تاپیر .

ماکـو

ماکو ، آذربایجانین آخرینجی گوشه سینده دوران چوخ عظمت لی داغلارین آرالاریندا قورولموش بالاجا بیر شهر و آثاریندان معلوم اولدوقی کیمی کئچمیش زمانلاردا چوخ بویوك آباد عمارت لره و محکم بیر قلعه‌یه ده صاحب ایمیش .

ولی « قدرتدرت شاهنشاهی » ایش باشینا گلندن صونرا آذربایجانین ئوزگه شهرلریندن آرتیق ضربه گورموش ماکو دا بیر خرابه زاره ایجول اولوب و نتیجه‌ده او گوزه‌ل رنك لرله رنگلنمیش عالی عمارتلرین رنگی ئوز خلقی کیمی پژمرده و افسرده اولوبسادا گنه او یوزقوه‌اللوقلارلا برابر ئوز عظمتین الدن ویرمه‌ییب و او وقارلی منظره‌سی گوره‌نلری اونون کئچمیش تاریخی‌نی اورگنمکه جلب ایدیر .

اگرچه ماکـونون کئچمیش ده چوخ بویوك و قدرتلی خانلاری دا وارایمیش ولی اونلارین هر بیریسی ئوز دستگاهین بویودوب و ایسته‌دیکلری کیمی یاشاماقلا شاد و ئوز حیاتلاریندان راضی اولوب داخی عمومی بیر اقدام ایتمکه نه ئوزلری بیر قدم گوتوروب و نه ده بو خصوصدا بیر نفر اونلارا رهنمالیق ایدیب !!

اودور که او دربندده لاپ دیب قابی کیمی اولان بـو شهرده خلق ایچون هیچ بیر دیریلیق وسیله لری دوزه‌لمه‌ییب و خلقی نین چوخی عفوك‌عفوك یا کریم دییب وچوق قلاکتلی حالدا زنده گانلیق ایدیردیلر .

ماکونون شهر و دوره‌سی چوخ سولودور ولی او سولار دان ابجدا لازمی قدر استفاده اولونمایب بلکه چوخ اوزون یوللار آخان سولارین کنار لاریندا لازملی آغاجلار بیله اکیلمه ییب در .

ماکونون بویوك چایی اولان زنگبـار چایی زور گلن زمان آخیب و استفاده سیز آراس چایینا توکولور ، بیر صورتده که ممکن دور اوچایین قاباغینا او قـدر عظمتلی داغلارون آراسیندا بیر سد باغلاماقلا ماکونون او بویوك چول لرینی آباد ایتمك ماکونون گنیش چول لری وار کـه چوخ قابل زراعت دیر و لی سوسوز اولدو قلاریندان اکیلمه میش قالیبلار .

ماکونین دیگر سولاریدا بهاردا استفاده سیز آخیب گیدیرلر خلقی‌نین چوخی‌دا گیجه چوره‌گینه محتاج دیرلر ، بیر صورتده که آبادلیق ؛ یر ، سو ، آدام ؛ دانـ آسیلیدر .

بونلارین اوچی ده ماکودا وار متاسفانه ایندی یه قدر مساعدت اولمادیقیندان بونلارون اوچین بیرلشدیره‌یب و ملیونلارجا طبیعی ثروت لردن استفاده ایده بیلمه‌ییبلر

ماکونون آبادلیقی ایچون گره‌ك فرقه میزدن رهنمالیق ، فـلاحت دن مساعدت و خلق دن همت ظهوره گلسین تـا هم ماکـونون کئچمیش عظمتین ئوزینه قایتارسین و هم ده یرلرینی آباد ایتسین .

بـو اقدام دان علاوه گره‌ك ماکودا توخوجولوق صنعتی نی ترویج ایتمك تا اونلارین بالاجا اوشاقلاری دا بیر ایش گوره بیلسین ، مثلا اگر تبریزده و اسکوده پارچا توخوماق ایچون قورولان ال کارخانه لریندن ماکوده قویالا و اونلاری ترویج ایده‌لر البته آز بیرمدتده هم کارخانه صاحب لری بویوك ثـروتلره مالك اولاجاقلار و هم‌ده خلقین زنده گانلیق وسایلی فراهم گله جك ، اوندان اوتری که ماکو خلقینین و علاوه اورانین اطرافیندا اولان کرد ائل لری نین هامی سی نین پار ایا آرتیق درجه ده احتیاجلاری واردر .

لاپ یقین دیر که بیر بیله ایشه اولنجی دفعه اقدام ایده‌نلر هم بیوك ثروت قازاناجـاق و هـم‌ده خلقیمیزه بـو ترتیب لر له بـو بـوك حمایت ایده‌جك لر .

هلال ناصری

اعلان

آذربایجاندا خلق یارادیجلیقی صنعتینی تشویـق ایتمك و اهالینی آذربایجان خلق یارادیجلیقی اوستالارینین اثرلریله تانیش ایتمك مقصدیله سووت اتفاقیله مدنی علاقه جمعیتی و سووت مدنیت ایوی ایران آذربایجانی خلق یارادیجلیقی اوستالارینین اثرلریندن عبارت تبریزده کی سووت مدنیت ایوینده سرگی تشکیل ایدیر .

سرگیده اشتراك ایتمك ایستین خلق یارادیجلیقی صنعتکارلاری ئوز اثرلرینی سووت مدنیت ایوینده سرگی قومسیونینا تقدیم ایده‌بیلر .

سرگیده اشاغیدا گوستریلن صنعت اثرلریله اشتراك ایتمك اولار .

۱ ـ مختلف توخوما صنعت ایشلری : خالی ، خالچا ، پالاس ، شال ، تیرمه گلاقائی ، یایلیق ، پارچا ، باقتا ، زنجیره ، ئورتـوك ، پرده ، خورجون ، کیسه ، قلمدان قابی ، جوراب و غیریلری .

۲ — پارچا اوزه‌رینده ایشلمه ، چکمه . تیکمه و گلابتین ایشلری .

۳ — زرگرلیك و مینا ایشلری ؛

٤ — ظریف ساخسی قابلاری .

٥ — مختلف نوعلی ظریف نجارلیق ، خاتم و منبت کارلیق ایشلری .

٦ — مختلف مسگرلیك و قلم ایشلری .

۷ — مختلف قابلار اوزه‌رینده نقاشلیق و قلم ایشلری .

۸ — یوخاریدا کی‌لاردان باشقا خلق یارادیجلغین مختلف ساحه‌لرینه عائد ظریف ایشلر .

گوستریلن بوتون اثرلر مرداد آیینین ۲۰ سیندن آذر آیینین ۱ نه قدر (آغوست آیینین ۱۱ ندن نویابر آیینین ۲۱ ه قدر) مدنیت ایوینده قبول اولوناجاقدر .

سرگیده بیرنجی‌لیك قازانان اثرلرین اوستالارینا آشاغیدا گوستریلن اوچ درجه‌لی مکافات ویریله‌جکدر .

بیرنجی درجه‌لی مکافات	۱ عدد بئش مین ریال
ایکینجی درجه‌لی مکافات	۲ عدد هر بیری اوچ مین ریال
اوچونجی درجه‌لی مکافات	٤ عدد هر بیری مین ریال .

تشکیل اولونان خلق یارادیجیسی سرگیسی ایکی آیا قدر دوام ایده‌جك و صونرا اثرلر ئوز صاحبلرینه قایتاریلاجاقدر .

سرگیه دایر معلومات آلماق ایچون هر گون سحر ساعت ۸ دن ۱ ره قدر مدنیت ایوینده حاجی زاده‌یه مراجعت ایتمك اولار .

مدنی علاقه جمعیتینین اداره هیئتی مدنیت ایوی مدیریتی

دنیا خبرلری

۱ نجی صفحه‌دن بقیه

ازمیرده سووت اتفاقینا افترا یازان روزنامه‌لرین ۲ نفر کارمندلریندن دوتوب و محکمه‌یه ویریلمیشدیر لاکن دولتی مقاملار طرفیندن بو ایکی نفر تبرئه اولوبلار

ازمیرین عدلیه‌سی بیرروزنامه‌نی سووت اتفاقینا افترا یازماق گناهیله توقیف ایدیب و ۲ نفر همان روزنامه‌نین کارمندلریندن که افترا یازیردیلار محکمه‌یه ویرمیشدیر . بو روزنامه‌لر ایسه‌ده بیردیلر که ازمیرده سووت اتفاقینین علیهینه دعوا مالغزسینلار . لاکن بو ۲ نفر بعضی دولتی مقاملار طرفیندن تبرئه اولمیشدیر .

بغدادداد بوتون روزنامه‌لرین توقیفی

بغدادین عدلیه‌سی صوت‌الاهالی روزنامه‌سین که دولت علیهینه یازیردی توقیف ایدیبدیلر باشقا روزنامه‌لرده بو روزنامه‌نین توقیفینه اعتراض ایتدیکلرینه گوره توقیف اولوبلار .

بیرلشمیش ملتلر تشکیلاتیندا

بیرلشمیش ملتلر تشکیلاتینین اساس کمیته‌سی اکتبر آیینین ۲٤ ده جلسه تشکیل ویرمیشدر ، بـو جلسه‌ده جنوبی آفریقادا یاشیان هندی لرین باره‌سینده مفصل دانیشیق اولمشدر . قید ایتمك لازم در که هند نماینده‌سی جنوبی آفریقا دولتینین هندیلر علیهنه دوتدیغی عدالتسیز تصمیم لردن شکایت ایتمیشدیر ؛

سووت نماینده‌سی ویشنسکی پیشنهاد ایتمیشدر که هند نماینده‌سی کمیته جلسه‌سینه دعوت اولونسین لکن بریتانیا نماینده‌سی مانور گوسترمکله دیمیشدیر که بو مسئله هندیلر باره‌سینده حقوقی کمیسیونا محول اولونسین ویشنسکی بو پیشنهادایله مخالفت ایدیب دیمیشدیر که بو مسئله حقوقی کمیسیونا مربوط دگیل بلکه بین‌المللی وضعیتینه باغلی اولان مسئله‌لردن سایلیر ؛

هند نماینده‌سی بوخصوصدا ویشنسکی دن تشکر ایده‌رك اظهار ایتمیشدیر که بوتون هند خلقلری سیزین بو دفاعیزی اونوتمایب وتشکر ایده‌جکلر .

ها بیله هند نماینده‌سی مطبوعات انجمنینده دیمیشدیر که ۳۰۰ مین نفر هندی جنوبی آفریقادا فشار آلتیندا یاشایرلار و اونلاریله ظالمانه رفتار اولونور .

قبرسده روحانیلر طرفندن انگلیسلر تنظیم ایتمیش قانون اساسی رد اولدی

رویترین ویردیکی خبره گوره انگلیسلرین قبرس اوچون تنظیم ایتمیش قانون اساسی اکتبرین ۲۳ نده قبرسین مبعوثان مجلسینده قبرسین روحانی شوراسینین طرفیندن رد اولوندی .

روحانیلر شوراسی و قبرسین استانداری بیله اظهار ایدیبلر که بو قانون اساسی قبرسین آزادلیقی ایله مخالف دیر .

اندونزلر ایله هلندلرین آراسیندا دعوا باشلانیبدیر

اندونزلر ایله هلندلرین سوماترادا دعوالاری باشلانیبدیر ایندی ایکی طرفدن جدی عملیات اولونور .

آذربایجان مطبعه‌سی